

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Національного університету
«Львівська політехніка»

/ Бобало Ю.Я. /

2016 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»

галузі знань 05 «Соціальні і поведінкові науки»

Кваліфікація: Доктор філософії за спеціальністю «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»

Розглянуто та затверджено
Вченою радою
Національного університету
«Львівська політехніка»
(протокол № 22
від «19» квітня 2016 р.)

Львів 2016 р.

Розроблено проектною групою за спеціальністю 055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у складі:

Керівник:

Турчин Ярина Богданівна – д.політ.н., проф., директор Інституту гуманітарних і соціальних наук;

Члени:

Луцишин Галина Іванівна – д.політ.н., проф., зав. кафедри політології та міжнародних відносин;

Климанська Лариса Дмитрівна – д.політ.н., проф., зав. кафедри соціальної роботиР;

Дорош Леся Олексіївна – к.політ.н., доц., доцент кафедри політології та міжнародних відносин.

**Керівник
проектної групи**

д.політ.н., проф. Турчин Я.Б.

**Директор Навчально-наукового інституту
Гуманітарних і соціальних наук**

д.політ.н., проф. Турчин Я.Б.

Затверджено та надано чинності
наказом Ректора Національного університету «Львівська політехніка»
від «21» квітня 2016р. № 78-03

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного університету «Львівська політехніка».

1. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Львівська політехніка»
Повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії зі спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» Doctor of Philosophy in International Relations, Social Communication and Regional Studies
Офіційна назва освітньої програми	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії International Relations, Social Communication and Regional Studies
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 48 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової освітньо-наукової програми 1,5 роки
Наявність акредитації	Акредитована Міністерством освіти і науки України
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Рівень вищої освіти «Магістр»
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	В освітньо-професійній програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII зі змінами та доповненнями, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. №848-VII зі змінами та доповненнями, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. №261 та Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол № 3 від 29.03.2016.
2 – Мета освітньої програми	
	Надати теоретичні знання, практичні уміння і навички для проведення науково-дослідницької діяльності в галузі суспільних та поведінкових наук за спеціальністю міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: суспільні та поведінкові науки Спеціальність: міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма спрямована на актуальні проблеми та інновації розвитку спеціальності, в межах якої можлива подальша наукова та викладацька кар'єра.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Набуття необхідних дослідницьких навиків для наукової кар'єри, викладання спеціальних дисциплін в сфері міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, а також комерціалізації результатів дослідницької діяльності та практичного їх упровадження. Ключові слова: міжнародні відносини, світова політика,

	міжнародні системи, зовнішня політика та регіональні дослідження, міжнародні комунікації.
Особливості та відмінності	Наукова складова освітньо-наукової програми визначається індивідуальним навчальним планом аспіранта та зорієнтована на як на формування ґрунтовної теоретико-наукової бази для проведення дослідження, так і розвиток широкого суспільного світогляду аспіранта.
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця у державних та приватних закладах вищої освіти, наукових і науково-дослідних установах, аналітичних центрах, органах державної влади та місцевого самоврядування, міжнародних організаціях, організаціях різних форм власності (державних і приватних), діяльність яких пов'язана зі сферою міжнародних відносин.
Подальше навчання	Наукова програма четвертого (наукового) рівня вищої освіти «Доктор наук», підвищення кваліфікації та навчання за програми післядипломної освіти у провідних університетах, науково-дослідних та аналітичних центрах, а також навчання впродовж життя.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, практичні заняття, опрацювання публікацій в провідних виданнях політологічного профілю, консультації із викладачами та науковими керівниками, написання рефератів, педагогічний практикум, самостійна робота, підготовка дисертації.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, заліки, поточний контроль.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, проводити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, а також практичне впровадження отриманих результатів.
Загальні компетентності	1) Знання сучасних концепцій та методів проведення досліджень в галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, а також у суміжних галузях;
	2) здатність здійснювати пошук, аналіз та критичне оцінювання інформації з різних джерел, синтезувати нові ідеї, розуміючи новітні дослідницькі парадигми, стратегії та процедури;
	3) здатність представляти складну інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно та письмово (в тому числі іноземною мовою), використовуючи відповідну лексику та методику;
	4) ініціативність, дослідницька майстерність, креативність у генеруванні ідей та досягненні наукових цілей;
	5) здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, відповідальність за навчання, мотивування та керування роботою інших для досягнення поставлених цілей;
	6) лідерство та здатність як до автономної, так і до командної роботи під час реалізації проектів;
	7) соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень.
Спеціальні (фахові)	1) ґрунтовні знання про тенденції розвитку і найбільш важливі

компетентності	<p>сучасні (інноваційні) наукові досягнення в сфері міжнародних відносин та світової політики;</p> <p>2) знання і розуміння сучасних наукових теорій і методів, та вміння їх ефективно застосовувати для синтезу та аналізу проблем і тенденцій розвитку глобальної та регіональних міжнародних систем;</p> <p>3) здатність ефективно застосовувати методи аналізу, моделювання та прогнозування при проведенні наукових досліджень (задум, проектування, впровадження та адаптація процесу дослідження з академічною цілісністю);</p> <p>4) здатність інтегрувати знання з інших дисциплін, застосовувати системний підхід та враховувати всі наявні суспільно-політичні аспекти при розв'язанні поставлених завдань та проведенні досліджень;</p> <p>5) здатність розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислювати наявні чи створювати нові знання;</p> <p>6) здатність аргументувати вибір методу розв'язування спеціалізованої проблеми, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання	<p>1) здатність продемонструвати знання сучасних концепцій та методів проведення досліджень в області міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, а також на межі предметних галузей;</p> <p>2) здатність продемонструвати поглиблені знання в обраній області наукових досліджень;</p> <p>3) здатність продемонструвати розуміння впливу прийнятих рішень та досягнутих результатів дослідження в суспільно-політичному контексті.</p>
Уміння	<p>1) здійснювати пошук, аналізувати і критично оцінювати інформацію з різних джерел;</p> <p>2) застосовувати знання і розуміння для розв'язування задач синтезу та аналізу елементів та систем глобального та регіонального рівня, характерних обраній сфері наукових досліджень;</p> <p>3) досліджувати і моделювати явища та процеси в складних динамічних глобальній та регіональних системах міжнародних відносин;</p> <p>4) застосовувати системний підхід, інтегруючи знання з інших дисциплін та враховуючи суспільно-політичні аспекти під час розв'язання теоретичних та прикладних завдань обраної області наукових досліджень;</p> <p>5) поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію розв'язання науково-прикладних завдань із урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та професійних інтересів;</p> <p>6) ефективно працювати як індивідуально, так і у команді;</p> <p>7) самостійно виконувати дослідження та застосовувати дослідницькі навички;</p> <p>8) оцінити доцільність та можливість застосування нових методів і технологій при дослідженні міжнародних відносин та світової політики;</p> <p>9) аргументувати вибір методів розв'язування науково-</p>

	прикладної завдань, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.
Комунікація	1) уміння ефективно спілкуватись на професійному та громадському рівнях рідною та іноземними мовами; 2) уміння чітко та ефективно презентувати результати дослідження (у тому числі іноземною мовою) та обговорювати отримані результати, здійснювати трансфер набутих знань;
Автономія і відповідальність	1) здатність адаптуватись до нових умов, самостійно приймати рішення та ініціювати оригінальні дослідницько-інноваційні комплексні проекти; 2) здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань; 3) здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	100% професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та вчені звання за спеціальністю
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання у процесі навчання сучасного обладнання та спеціального програмного забезпечення.
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Національного університету «Львівська політехніка» та авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 – Основні компоненти освітньої програми	
Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)	Матрицю відповідності програмних компетентностей навчальним дисциплінам та структуру навчальної програми наведено в Додатку.
10 – Академічна мобільність (регламентується Постановою КМУ № 579 “Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність” від 12 серпня 2015 року)	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним університетом «Львівська політехніка» та іншими університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Національним університетом «Львівська політехніка» та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе.

2. РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬО- НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ЗА ГРУПАМИ КОМПОНЕНТІВ ТА ЦИКЛАМИ ПІДГОТОВКИ

№ п/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредитів / %)		
		Спільні компоненти освітньо- професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо- професійної програми	Всього за весь термін навчання
1.	Цикл загальної підготовки	27 / 56,25	3 / 6,25	30 / 62,5
2.	Цикл професійної підготовки	5 / 10,42	10 / 20,83	15 / 31,25
3.	Цикл дисциплін вільного вибору аспіранта	-	3 / 6,25	3 / 6,25
Всього за весь термін навчання		32 / 66,67	16 / 33,33	48 / 100

3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬО- НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Код дисципліни	Семестр	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, курсові проекти, кваліфікаційна робота)	К-сть кред.	Структура навчального навантаження			Форма підсумкового контролю
				лекції	лаб-торні	практичні	
1. Обов'язкові компоненти освітньої складової							
<i>1.1. Цикл дисциплін, що формують загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника</i>							
OK1.1	1	Іноземна мова для академічних цілей	4	-	-	4	залік
OK1.2	1	Філософія і методологія науки	4	1	-	1	екзамен
OK1.3	2	Іноземна мова для академічних цілей	4	-	-	4	екзамен
OK1.4	2	Професійна педагогіка	4	1	-	1	екзамен
OK1.5	2	Аналітичні та чисельні методи досліджень	4	1	-	1	екзамен
OK1.6	3	Академічне підприємництво	4	1	-	1	залік
OK1.7	3	Педагогічний практикум*	3	-	-	-	залік
		Всього за цикл	27				
<i>1.2. Цикл дисциплін, що формують фахові компетентності</i>							
OK2.1	1	Актуальні проблеми соціогуманітарних наук	5	2	-	2	екзамен
		Всього за цикл	5				
2. Вибіркові компоненти освітньої складової**							
<i>2.1. Цикл дисциплін, що формують загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника</i>							
BB1.1	3	Ділова іноземна мова	3	-	-	3	залік
BB1.2	3	Психологія творчості та винахідництва	3	1	-	1	залік
BB1.3	3	Управління науковими проектами	3	1	-	1	залік
BB1.4	3	Технологія оформлення грантових заявок та патентних прав	3	1	-	1	залік
BB1.5	3	Риторика	3	1		1	залік
		Всього за цикл	3				
<i>2.2. Цикл дисциплін, що формують фахові компетентності</i>							
BB2.1	2	Теоретичний семінар із міжнародних відносин	5	2		2	екзамен
BB2.2	2	Сучасні тенденції міжнародних відносин	5	2		2	екзамен
BB2.3	2	Методи і методологія досліджень міжнародних відносин	5	2		2	екзамен
BB2.4	2	Історична соціологія міжнародних відносин	5	2		2	екзамен
		Всього за цикл	10				
3. Дисципліни за вільним вибором аспіранта**							
BB.1	3	Дисципліна вільного вибору аспіранта	3	1	-	1	залік
		Всього за цикл	3				
		Разом	48				

Примітка:

* - педагогічний практикум може відбуватись у II або III році навчання;

** - аспірант має змогу обрати дисципліни з п. 2, п. 3 (вибіркові та вільного вибору), при цьому частка цих предметів повинна складати не менше як 25 % загальної кількості кредитів ECTS.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК1.1	ОК1.2	ОК1.3	ОК1.4	ОК1.5	ОК1.6	ОК1.7	ОК2.1	ВБ1.1	ВБ1.2	ВБ1.3	ВБ1.4	ВБ1.5	ВБ2.1	ВБ2.2	ВБ2.3	ВБ2.4	ВВJ	
ІНТ	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
КЗ1		•			•	•		•						•	•		•		
КЗ2		•						•				•		•	•	•			
КЗ3				•		•		•	•				•			•			
КЗ4	•	•	•	•		•	•			•	•	•							
КЗ5						•	•			•			•						
КЗ6						•	•	•			•								
КЗ7		•				•	•												
КС1								•				•		•	•		•		
КС2								•						•	•	•	•	•	
КС3		•			•											•		•	
КС4								•							•		•		
КС5						•					•	•			•				
КС6		•						•	•				•			•			

• – компетентність, яка набувається;

ОКj – обов'язкові компоненти навчальної програми спеціальності; ВБ.j – вибіркові дисципліни; ВВ.j – дисципліна вільного вибору студента; КЗi – номер компетентності в списку загальних компетентностей профілю програми; КСi – номер компетентності в списку спеціальних компетентностей профілю програми.

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК1.1	ОК1.2	ОК1.3	ОК1.4	ОК1.5	ОК1.6	ОК1.7	ОК2.1	ВБ1.1	ВБ1.2	ВБ1.3	ВБ1.4	ВБ1.5	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВВ3.1
Зн 1		•			•			•						•	•	•	•	
Зн 2		•						•						•	•		•	
Зн 3		•				•				•				•			•	
Ум 1		•			•			•		•				•		•		
Ум 2		•						•				•		•				
Ум 3					•					•					•	•	•	
Ум 4		•				•		•						•		•	•	
Ум 5		•				•					•	•		•	•			
Ум 6						•	•		•			•	•					
Ум 7		•			•			•			•	•						
Ум 8		•						•								•	•	
Ум 9						•							•	•		•		
Ком 1	•		•	•		•	•	•	•				•					
Ком 2	•	•	•			•			•		•		•					
АіВ 1						•				•		•						
АіВ 2	•	•	•	•			•							•				
АіВ 3		•		•		•	•				•							

• – програмний результат, який забезпечується;

ОКj – обов'язкові компоненти навчальної програми спеціальності; ВБ.j – вибіркові дисципліни; ВВ.j – дисципліна вільного вибору студента; Зн i – знання; Ум i – уміння; Ком. – комунікація; АіВ – автономність і відповідальність.

II. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального науково-прикладного завдання за спеціальністю 055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю і оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

Тематика наукових досліджень за спеціальністю

055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»:

1. Трансформація державного суверенітету в умовах сучасних міжнародних відносин
2. Інституалізація м'якої сили у зовнішній політиці України
3. Проблеми і перспективи діяльності ОБСЄ в контексті сучасних міжнародних відносин
4. Особливості формування зовнішньополітичного іміджу України в контексті розвитку відносин з ЄС
5. Спільний простір безпеки країн Східної Європи: особливості та основні напрями формування (політологічний аналіз)
6. Інституалізація громадської дипломатії як складової зовнішньополітичної діяльності України.
7. Стан та перспективи турецько-сирійських відносин на зламі ХХ-ХХІ ст.
8. Українська діаспора як суб'єкт геополітичного впливу в контексті розвитку відносин із ЄС.
9. Місце та пріоритети України в структурі європейського регіонального комплексу безпеки.
10. Трансформація концепції східноєвропейської політики ЄС в умовах російсько-українського конфлікту .
11. Гуманітарна політика сучасних держав як фактор зміцнення міжнародних відносин на поч. ХХІ ст.
12. Внутрішні детермінанти зовнішньої політики Республіки Польща: політологічний аналіз
13. Стан та перспективи відносин Республіки Сербія і Європейського Союзу в безпековій сфері.

14. Геополітичні інтереси Російської Федерації у зоні «заморожених» конфліктів на пострадянському просторі.
15. Виклики та загрози регіональній безпеці Чорноморського регіону в умовах російсько-українського конфлікту
16. Співробітництво з країнами Вишеградської четвірки як інструмент європейської інтеграції та модернізації України
17. Інституційний та іміджевий аспекти культурної дипломатії України.
18. Вплив антиглобалістського руху на розвиток сучасної системи міжнародних відносин.
19. Роль ватиканської дипломатії у врегулюванні регіональних конфліктів сучасності.

III. Атестація аспірантів

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, що функціонує постійно або утворена для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує у вищому навчальному закладі, де здійснювалася підготовка аспіранта. Вчена рада вищого навчального закладу має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу, де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

**Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми доктора філософії зі спеціальності
055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»**

